

Förslag till prioriteringar för det svenska deltagandet i Programmet för ett digitalt Europa 2025

Rapport i regeringsuppdraget att ansvara för en nationell samordningsfunktion och medfinansiering för programmet för ett digitalt Europa

Datum: 29 oktober 2024

Diarienummer: 2022-0426

Sammanfattning

Rapporten belyser behovet av medfinansiering för att förstärka Sveriges engagemang i EU-programmet för ett digitalt Europa (DIGITAL). Kravet på en medfinansiering på 50% i DIGITAL bedöms vara huvudorsaken till det relativt begränsade svenska engagemanget. DIGITAL är inte enbart ett EU-finansieringsprogram, utan till stor utsträckning att betrakta som ett instrument för saminvesteringar mellan EU-kommissionen och medlemsländerna.

Programmets fokus ligger på att uppnå EU:s digitaliseringsmål inom områden som digital infrastruktur, kompetens och näringslivsomställning. Sverige har för 2025 avsatt 40 miljoner kronor för nationell medfinansiering, men för att dra full nytta av programmet och säkerställa tidigare investeringars effektivitet behövs ytterligare medfinansiering. Många av de digitala infrastrukturprojekt som finansieras genom DIGITAL berör branscher och sektorer utöver specifikt IT och digitalisering, så som hälsa, säkerhet, industri, smarta städer, jordbruk, energi och transporter.

Några centrala initiativ inom DIGITAL är partnerskapsprogrammen EuroHPC JU, som hanterar högpresterande datorsystem, och Chips JU, som syftar till att stärka EU:s oberoende inom halvledarsektorn. Båda dessa initiativ har medfinansieringsbehov som bedöms som oundvikliga, då förutsättningen för deltagande är att medlemsländerna möter upp EU-kommissionens investering. En liknande, oundviklig medfinansiering behövs för Europeiska digitala innovationshubbar, europeiska AI-testbäddar och Sveriges nationella samordningscenter för forskning inom cybersäkerhet.

I den mån det finns tillgängliga medel för nationell medfinansiering efter att de oundvikliga behoven uppfyllts, föreslås i denna rapport att medfinansiering som bidrar bäst till att uppfylla Sveriges andel av EU:s digitala mål prioriteras. De högst prioriterade satsningarna handlar om stärkt cybersäkerhet, näringslivets nyttjande av AI, det europeiska hälsodataområdet, näringslivets nyttjande av stordata, samt e-identitet.

Den totala uppskattade medfinansieringsbehovet för 2025 ligger på cirka 475 miljoner kronor. Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 avsatt 40 miljoner kronor specifikt för nationell medfinansiering av DIGITAL. Medfinansieringsbehoven för 2025 som är aktuella övervägas att täckas med detta anslag uppskattas till 159 miljoner kronor.

Slutligen förutses medfinansieringsbehoven vara höga fram till 2027 men börjar minska från 2028 då DIGITALs programperiod avslutats. Framtida osäkerhetsfaktorer kan dock påverka dessa prognoser.

Innehållsförteckning

1	Introduktion	4
1.1	DIGITAL-programmets potential för Sverige	5
1.2	Tidiga effekter och resultat för Sverige	5
2	Prioriteringsförslag: Medfinansiera Sveriges uppfyllnad av EU:s digitala mål	6
2.1.1	Vägval angående prioritering av medfinansiering	7
3	Prio 1: Partnerskapsprogram där nationell medfinansiering är oundviklig	9
3.1.1	Partnerskapet för superdatorer EuroHPC JU	9
3.1.2	Partnerskapet för halvledare Chips JU	11
4	Prio 2: Europeiska digitala innovationshubbar	12
5	Prio 3: Projekt där nationell medfinansiering är oundviklig	14
5.1.1	Europeiska AI-testbäddar	14
5.1.2	Nationellt samordningscenter för forskning och innovation inom cybersäkerhet ..	15
6	Prio 4 till 12: Övriga medfinansieringsbehov i pågående projekt och aktuella utlysningar ...	16
6.1.1	Prio 4: Fortsatt nationell medfinansiering i projekt där den redan påbörjats	16
6.1.2	Prio 5: Europeiska samverkansprojekt där svensk aktör är koordinator	17
6.1.3	Prio 6: Stärkt cybersäkerhet	17
6.1.4	Prio 7: Näringslivets nyttjande av AI	17
6.1.5	Prio 8: Europeiska hälsodataområdet	18
6.1.6	Prio 9: Näringslivets nyttjande av stordata	18
6.1.7	Prio 10: E-identitet	19
6.1.8	Prio 11: Digital kompetens	19
6.1.9	Prio 12: Digitalisering av offentliga tjänster	20
7	Prognos av behov av medfinansiering	21
7.1.1	Prognos för 2025	21
7.1.2	Prognos 2025–2030	22
8	Plan för hantering av medfinansieringsmedlen	24
8.1	Förslag om revision av rapporteringsdatum i regeringsuppdraget	24
	Förkortningar	25

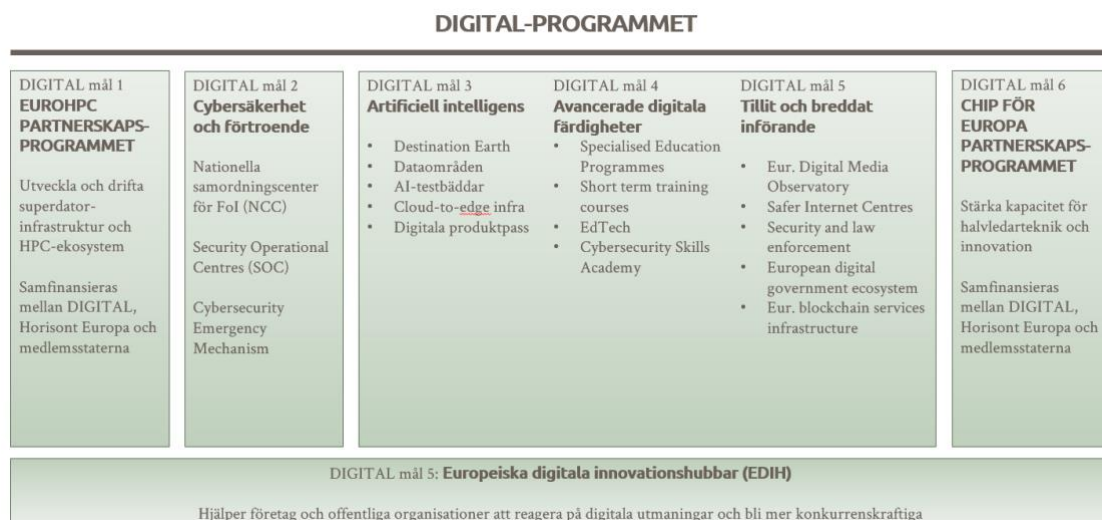
1 Introduktion

Målet för rapporten är att i linje med regeringsuppdraget lämna förslag på prioriteringar för nationell medfinansiering av programmet för ett digitalt Europa (DIGITAL).

Bristande medfinansiering bedöms av myndigheterna i regeringsuppdraget vara det största hindret för ett stärkt svenskt deltagande i DIGITAL. DIGITAL skiljer sig från det mer välkända EU-finansieringsprogrammet Horisont Europa bland annat genom att det i nästan alla utlysningar i DIGITAL krävs en medfinansiering på femtio procent för att matcha EU-bidraget. Att lösa detta medfinansieringskrav är en betydande utmaning för de svenska aktörer som överväger att delta i programmets utlysningar. Med större tillgång till och bättre förutsättningar för nationell medfinansiering skulle Sverige kunna ta hem en större andel av EU-finansieringen genom DIGITAL och samtidigt vara mer delaktig i den aktiva utvecklingen av digitaliseringspolitiken som pågår i EU.

I förordningen som etablerar DIGITAL-programmet framkommer också att programmet är att betrakta som ett instrument för saminvesteringar mellan EU-kommissionen och medlemsländerna. Vid programmets etablering fanns alltså en uttalad vision om att varje medlemsland förväntades bidra till medfinansiering av projekt. Sverige har hittills avsatt 50 miljoner kronor år 2022 och 40 miljoner kronor år 2023 och 2024 för nationell medfinansiering av svenskt deltagande i programmet. Dessutom avsattes 2023 och 2024 10 miljoner kronor till uppbyggnad av europeiska digitala plånböcker, varav en del kunde användas till medfinansiering av svenskt deltagande i tillhörande DIGITAL-projekt. I budgetpropositionen 2025 finns 40 miljoner kronor avsatt för medfinansieringen (Prop. 2024/25:1 Utgiftsområde 2, anslag 2:4 informationsteknik och telekommunikation).

DIGITAL är ett brett program som täcker sex olika målområden, med en total budget på 7,9 miljarder euro under åren 2021–2027. Målområdena är högpresterande datorsystem, artificiell intelligens (inklusive data och cloud), cybersäkerhet och tillit, avancerade digitala färdigheter, införande och nyttjande av digital kapacitet och interoperabilitet, samt halvledare (se Figur 1 DIGITALs struktur och uppdelning i målområden Figur 1).

Figur 1 DIGITALs struktur och uppdelning i målområden

1.1 DIGITAL-programmets potential för Sverige

Genom DIGITAL finansieras några av de viktigaste insatserna för att förverkliga EU:s ambitiösa digitaliseringspolitik. DIGITAL kan ses som ett investeringsinstrument som ska bidra till att uppnå de gemensamma målen i Policyprogrammet för det digitala decenniet. Sverige har tillsammans med andra medlemsländer förbundet sig till att uppnå policyprogrammets mål. Målen finns inom säker och hållbar digital infrastruktur, digital kompetens, digital omställning av näringslivet och digitalisering av offentlig service.

Investering i DIGITAL genom nationell medfinansiering är en nyckel för att Sverige ska kunna uppnå sin andel av policyprogrammets mål. Genom DIGITAL finansieras uppbyggnaden av flertalet viktiga juridiska, organisatoriska, semantiska och tekniska infrastrukturer på europeisk nivå. Dels har Sverige mycket att erbjuda resten av Europa i denna uppbyggnad genom den kompetens och kunskap som finns. Dels kan Sverige genom att delta aktivt i denna uppbyggnad vara med och påverka hur infrastrukturen utvecklas, istället för att senare behöva förhålla sig till något som andra utvecklat. Europeisk gemensamutveckling av lösningar är sannolikt mer kostnadseffektivt än att varje land i efterhand ska anpassa sina tjänster och infrastrukturer.

Svenska staten har genom forsknings- och utvecklingsåtgärder investerat mycket i uppbyggnad av spetskompetens inom olika aspekter av digitalisering. I DIGITAL-projekten kan denna kunskap och kompetens omvandlas till konkret samhällsnytta i form av digitala infrastrukturer. Om relevanta svenska aktörer på grund av bristande medfinansiering hindras att delta i DIGITAL, riskerar svenska statens tidigare FoU-investeringar att inte omvandlas till nytta.

1.2 Tidiga effekter och resultat för Sverige

Denna rapport kompletteras i december 2024 med en bilaga i vilken redogörs för tidiga effekter och resultat i DIGITAL ur ett svenskt perspektiv. Det handlar om utfall från DIGITAL-projekt med svenskt deltagande i form av delresultat ("leverabler") och nyttor. I bilagan redovisas inte utfallet av omfattningen av EU-bidrag genom DIGITAL som tillfallit svenska aktörer. Detta redovisas istället årligen i en separat årsrapport som lämnas in till Regeringskansliet nästa gång i mars 2025.

De första projekten i DIGITAL började under 2022, och har alltså i skrivande stund pågått som längst två och ett halvt år. De flesta projekten är pågående, och har alltså inte haft tid att än uppnå sina tilltänkta resultat. Många projekt är mellan tre och fem år långa. Eftersom DIGITAL är ett program som finansierar uppbyggnaden av infrastrukturer är det viktigt att beakta att de ekonomiska effekterna och samhällseffekterna av dessa normalt utfaller på lång sikt. Därför kan enbart tidiga och förväntade resultat och effekter redovisas i bilagan. Dessa kan ändå ge en antydning om programmets värde för Sverige.

EU-kommissionen utför en halvtidsutvärdering av DIGITAL som helhet på EU-nivå som väntas vara klar under början av 2025. Dessutom utför EU-kommissionen en separat utvärdering av de Europeiska digitala innovationshubbarna som väntas visa påfallande positiva utfall för de svenska hubbarna.

2 Prioriteringsförslag: Medfinansiera Sveriges uppfyllnad av EU:s digitala mål

EU:s digitala kompass ger riktning åt det som Sverige behöver bidra med inom digitaliseringspolitiken på EU-nivå, för att uppnå de gemensamma EU-målen i policyprogrammet för det digitala decenniet.

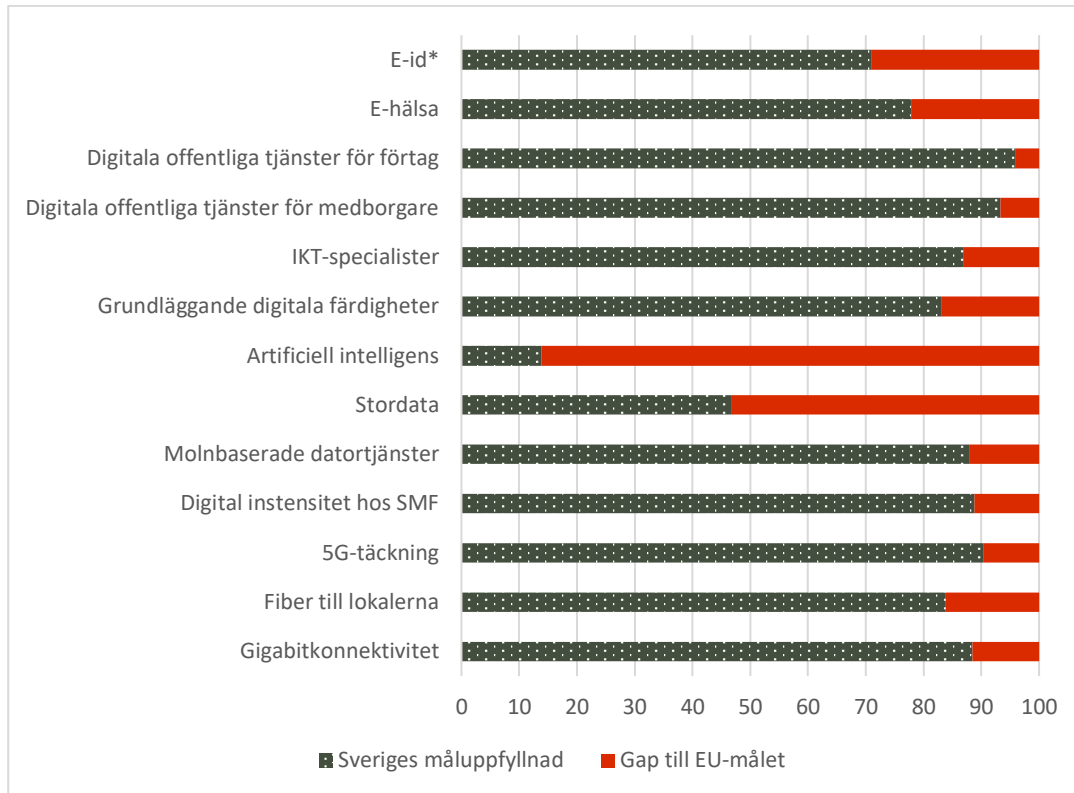
Av de mål i EU:s digitala kompass som är mätbara på nationell nivå, framgår att Sverige har sämst måloppfyllnad inom företags anammande av AI och stordata (se figur 1). Måtten för e-id och e-hälsa ligger under 80 %, medan måtten för IKT-specialister, grundläggande digital kompetens, digital intensitet hos SMF, molnbaserade datortjänster samt gigabitkonnektivitet och fiber ligger på 80 – 90 %. Övriga mått ligger på över 90 % för Sveriges del. Dessutom finns det ett antal mått som tillsvidare inte beräknas på nationell nivå. Dessa är:

- Värdet av halvledarverksamhet i EU
- Antalet kantdatornoder
- Antalet kvantdatorer eller kvantsimulatorer
- Antalet enhörningsföretag

Cybersäkerhet är ett område som inte ingår i den digitala kompassen och som alltså inte har ett kvantitativt mål. Dock finns cybersäkerhet med bland de allmänna syftena för Policyprogrammet för det digitala decenniet.

I den mån det är möjligt att prioritera medfinansieringsmedel, bör medfinansieringen prioriteras för svenskt deltagande i utlysningar med högst potential att bidra till att Sverige stärker sin position och sitt bidrag till att uppnå målen i EU:s digitala kompass. Även medfinansiering som bidrar till att förbättra resiliensen mot cyberattacker, bidra till ökad riskmedvetenhet och kunskap om cybersäkerhetsprocesser samt öka offentliga och privata organisationers insatser för att uppnå åtminstone grundläggande nivåer av cybersäkerhet, bör prioriteras.

De medfinansieringsbehov som finns i DIGITAL har varierande relevans för uppnående av Sveriges andel av EU:s digitala mål. Givet att Sveriges sämsta måloppfyllnad ligger inom måtten för näringslivets nyttjande av AI och stordata, bör medfinansiering av svenskt deltagande i den strategiskt viktiga uppbyggnaden av europeiska AI-resurser och dataområden, inklusive Europeiska hälsodatområdet, prioriteras. Dock kan svenskt deltagande i cybersäkerhetsåtgärder ses som minst lika strategiskt viktigt.

Figur 2 . Sveriges uppfyllnad av EU:s digitala mål till 2030, procent.¹

2.1.1 Vägval angående prioritering av medfinansiering

De medel på 40 miljoner kronor i budgetpropositionen 2025 för nationell medfinansiering av DIGITAL genom utgiftsområdet kommunikationer, anslagspost 2:4, bör nyttjas endast i vissa delar av programmet. De bör inte nyttjas för medfinansiering av de två partnerskapsprogrammen EuroHPC och Chips, då dessa kan förväntas bli tilldelade medfinansiering genom andra anslagsposter i statens budget. Vidare finns det en rekommendation sedan tidigare att de Europeiska digitala innovationshubbarna (EDIH) bör finansieras genom regionala medel. Dessutom ska sådana delar av det svenska deltagandet i DIGITAL som på annat håll i statens budget tilldelas medel givetvis inte prioriteras för nyttjandet av anslagspost 2:4.

¹ Källa: Report on the State of the Digital Decade 2024 Annex - Short Country Report 2024 Sweden (European Commission)

*Källa för målet för E-id är EU:s E-government Benchmark 2024

Ett tydligt vägval som myndigheterna i det aktuella regeringsuppdraget är eniga om är att den nationella medfinansiering som beviljas bör beviljas långsiktigt. Detta innebär att projekt där nationell medfinansiering påbörjats under 2024 så är avsikten också att i regel bevilja medfinansiering för hela projektiden. Det betyder att medfinansiering av påbörjade åtaganden prioriteras framför medfinansiering av nya projekt.

Ett ytterligare kriterium som bör användas för att prioritera är förekomsten av svensk aktör som projektkoordinator i europeiska samverkansprojekt. Statistik visar att Sverige underpresterar starkt vad gäller projektkoordinering i DIGITAL.² Att koordinera projekt innebär naturligtvis ett merarbete för den koordinerande parten, men medför också flera potentiella fördelar. Till exempel är möjligheten att påverka projektets utformning större. En ökning av andelen projekt som svenska aktörer koordinerar skulle sannolikt få en positiv effekt på beviljade EU-bidrag. Detta eftersom koordinatören vanligtvis tar hem en större del av bidraget än andra parter i ett projekt. Dessutom brukar det också vara fler ingående parter i ett projekt från just det land som koordinatören kommer ifrån.

Slutligen kan konstateras att satsningarna i DIGITAL inom området e-hälsa är relevanta för två av målen i Policyprogrammet för det digitala decenniet, nämligen näringslivets nyttjande av stordata samt e-hälsa. I kraft av deras potential att bidra till två mål som är svagare för Sverige bör satsningarna på det Europeiska hälsodataområdet prioriteras i den nationella medfinansieringen framför övriga satsningar på europeiska infrastrukturer för datadelning.

² Se Redovisning av hur myndigheternas arbete fortgår och det svenska deltagandet i programmet för ett digitalt Europa 2023, Digg 2024.

3 Prio 1: Partnerskapsprogram där nationell medfinansiering är oundviklig

DIGITAL-programmet är uppdelat i sex målområden eller delprogram (se Figur 1). Dessa målområden förverkligas genom årliga arbetsprogram som innehåller bidragsutlysningar och EU-upphandlingar. Två av målområdena är organiserade som samfinansierade europeiska partnerskapsprogram, där medlemsländerna går in med finansiering som matchas av EU-kommissionen. För att ett land ska kunna delta i ett sådant partnerskapsprogram är det oundvikligt att landet tillhandahåller finansiering för programmet. De partnerskapsprogram som får EU-finansiering genom DIGITAL är EuroHPC Joint Undertaking (inom högpresterande datorsystem) och Chips Joint Undertaking (inom halvledare). Deltagande och tillhörande statlig medfinansiering i EuroHPC JU och Chips JU är centralt för att Sverige ska kunna bidra till den europeiska digitala kompassens mål för kvantdatorer respektive halvledare.

3.1.1 Partnerskapet för superdatorer EuroHPC JU

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Antalet kvantdatorer eller kvantsimulatorer

Sveriges uppfyllnad av målet: Ej tillämpligt

Medfinansieringsbehov 2025 och framåt: Se Vetenskapsrådets inspel till FoU-propositionen³

Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag till Vetenskapsrådet

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Nej

EU, dess medlemsländer och privata samarbetspartner samordnar sina insatser och resurser för att etablera EU som världsledande inom superdatorer. Dessa satsningar stärker och utvecklar EU:s kapacitet för superdatorer och databehandling, bland annat genom att öka tillgängligheten och bredda användningsområdena inom områden av allmänt intresse som **hälsa, miljö, säkerhet** och **industri**.

Genom EuroHPC mobiliseras europeiska investeringar och resurser för att utveckla världsledande superdatorer och kvantdatorer, som är designade för att hantera enorma datamängder och utföra komplexa, storskaliga uppgifter. Dessa högpresterande datorsystem representerar den yttersta spetsen av datorteknologi och har potential att omvandla industrier, påskynda vetenskaplig forskning och bidra till att hantera några av mänsklighetens mest akuta utmaningar.

³ Forskningskvalitet och internationell konkurrenskraft, Vetenskapsrådets inspel till forsknings- och innovationspropositionen, VR2324

Ett markant fokusskifte tar plats inom EuroHPC, där högprestandaberäkningar går från att ses som akademisk infrastruktur enbart ämnad för forskare, till att ses som en drivande kraft för positiv utveckling inom hela samhället, inklusive offentlig sektor och industri. En svensk resurs kan verka som möjliggörare för företag och myndigheter. Dessutom innebär den såväl nationell resursförstärkning som ökat svenskt deltagande i internationella samarbeten.

Vetenskapsrådet, som representerar Sverige i partnerskapet, har uppskattat behovet av medfinansiering av Sveriges deltagande i EuroHPC JU:s satsning på en svensk EuroHPC-resurs, en *mid-range supercomputer*, till 61 miljoner kronor under 2024.⁴ Av dessa 61 miljoner kronor är 40 miljoner kronor i skrivande stund redan beslutade bidrag från Vetenskapsrådets finansiering för forskningsinfrastruktur. Medfinansieringsbehovet sträcker sig fram till och med 2029 och uppgår totalt till 521 miljoner kronor, varav 160 miljoner kronor är i skrivande stund beslutad medfinansiering.

Utöver denna medfinansiering specifikt för en svensk EuroHPC-resurs, föreslår Vetenskapsrådet i sitt inspel till forskningspropositionen⁵ en förstärkning av svensk kapacitet och utveckling av högpresterande datorresurser för alla sektorer genom att tillföra 150 miljoner kronor per år för investeringar, utveckling och stöd till användare. Medlen ska användas både för svenskt deltagande i europeiska och internationella samarbeten och för att säkra nationella resurser såsom stödfunktioner och kompetensuppbyggnad. Medfinansiering av svenskt deltagande i EuroHPC-utlysningar⁶ skulle vara aktuellt att täcka med dessa medel.

⁴ Dessa medel föreslås i Vetenskapsrådets skrivelse till Regeringskansliet "Redovisning av förslag till ansökan om värdskap för en svensk EuroHPC-resurs".

⁵ Forskningskvalitet och internationell konkurrenskraft - Vetenskapsrådets inspel till forsknings- och innovationspropositionen. (Vetenskapsrådet Dnr 3.1-2023-05585)

⁶ Vissa av dessa utlysningar finansieras av EU genom DIGITAL, andra genom Horisont Europa.

3.1.2 Partnerskapet för halvledare Chips JU

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Värdet av halvledarverksamhet i EU
Sveriges uppfyllnad av målet: Ej tillämplbart
Totalt medfinansieringsbehov 2025: 75 miljoner kronor
Varav beslutad finansiering: 0 kr⁷ **Varav behov av tillskott:** okänt
Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag till Vinnova
Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Nej
Prognos 2026 och framåt: 2026: 100 mkr, 2027: 120 mkr, 2028: 145 mkr, 2029: 160 mkr

Partnerskapet för halvledare (Chips JU) syftar till att minska EU:s sårbarheter och beroenden av utländska aktörer. Detta kommer att förbättra EU:s försörjningstrygghet, motståndskraft och teknologiska suveränitet inom halvledare. Samarbeten inom strategiska forskningsområden, liksom satsningar på kompetensutveckling och utvecklings- och demonstrationsmiljöer är viktiga för Sveriges och för EU:s roll i världen samt för möjligheten att bygga ett starkt ekosystem i Europa.

Nära samarbete med användare är centralt för att ta fram efterfrågade lösningar. Sådana samarbeten är också centrala för Sverige, inte minst inom **fordons-, telekom- och batterisektorerna**, som är exempel på områden där Sverige har starka intressen. Ökad tillgänglighet till finansiering för start-up-företag samt små- och medelstora företag kan också bidra till målet om ett starkare halvledarekosystem.⁸

För att Sverige ska kunna dra nytta av satsningarna i Chips JU så krävs en utökad nationell statlig budget för svenskt deltagande. Genom deltagandet i Chips JU finns möjlighet att attrahera EU-stöd till svenska pilotlinor för utveckling av halvledarmaterial, tillverkningsprocesser och halvledarkomponenter i akademiska forskningsmiljöer. För att forskningsmiljöer i Sverige ska kunna konkurrera om finansiering till pilotanläggningar för halvledare behöver Vinnova en utökad rambudget. Vinnova har ett särskilt uppdrag för medfinansieringen och deltagandet i Chips JU, vilket sker via Vinnovas regleringsbrev och i avstämningar med Regeringskansliet.

⁷ Beslut väntas i samband med Forsknings- och innovationspropositionen 2024

⁸ Fakta-pm om EU-förslag 2021/22:FPM67 : COM(2022) 46 final

4 Prio 2: Europeiska digitala innovationshubbar

Syfte i Policyprogrammet för det digitala decenniet: Uppnå hög nivå av digital intensitet i företag

Sveriges uppfyllnad av målet: Ej tillämpligt

Totalt medfinansieringsbehov 2025: 133 miljoner kronor

Varav beslutad finansiering: 41 mkr **Varav behov av tillskott:** 92 mkr

Nuvarande medfinansieringskälla: Regionalfonden (ERUF), Tillväxtverkets anslag

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Nej

Prognos 2026 och framåt: 133 miljoner kronor per år

De europeiska digitala innovationshubbarna, EDIH, är one-stop-shops med innovationssveriges samlade expertis som möjliggör digital transformation för att företag och offentlig sektor ska bli mer konkurrenskraftiga på en europeisk marknad. Tjänster som tillhandahålls i EDIH:er varierar från teknisk rådgivning till information om finansieringsmöjligheter, utbildnings- och kompetensutvecklingsprojekt, samt innovationssamverkan.

De digitala innovationshubbarna och det arbete som gjorts för att bygga breda nätverk inom innovationssverige ger stora möjligheter att kraftsamla för kompetens och innovation riktat mot svenska små och medelstora företag och offentlig sektor och samtidigt få tillgång till ett europeiskt nätverk. Hubbarna arbetar framförallt med samhällsutmaningarna; hållbar **industri**, hållbara resilienta **städer**, framtidens **hälsa**, framtidens **transporter** och hållbar **livsmedelsproduktion**. EU-kommissionens kommande utvärdering av de svenska hubbarna ser också ut att bli märkbart positiv.

4.1.1 Finansieringsbehov för ytterligare EDIHer i Sverige

Sverige har fyra EDIH⁹ som finansieras via DIGITAL och vilka har beviljad medfinansiering via Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) fram till och med 2025. Det finns dessutom sju stycken svenska innovationshubbar som av EU-kommissionen fått en så kallad Seal of Excellence (SoE)¹⁰. Dessa SoE anses av EU-kommissionen uppfylla kvalitetskriterier för en EDIH, men har på grund av avsaknad av tillgänglig finansiering inte beviljats medel genom DIGITAL. Tre av dessa

⁹ Health Data Sweden (HDS); DigIT Hub Sweden; AERO EDIH; ShiftLabs

¹⁰ EDIH med Seal of Excellence och tillfällig finansiering från Tillväxtverket är Digital Impact North, MIGHTY, Sweden ICT, AM-EDIH (additiv tillverkning). Agrihub Sweden saknar finansiering.

Se mer på Tillväxtverkets webbplats.

<https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/omtillvaxtverket/detharartillvaxtverket/varauppdrag/digitalainnovationshubbar.2407.html>

har en tillfällig finansiering från Tillväxtverket under 2024 för att kunna driva vidare sin verksamhet, men en långsiktig finansieringslösning saknas.

Här kan svenska staten välja att finansiera någon eller några av dessa SoE, för att på så sätt utöka det svenska nätverket med dessa hubbars tematiska och tekniska inriktningar. Detta skulle sänka trösklarna för företagens tillgänglighet till innovationsmiljöer oavsett var de är placerade i landet och öka spridningen av kunskapen om AI, cybersäkerhet och högpresenterande datorsystem som är viktiga områden för att stärka konkurrenskraften i svenskt näringsliv. Full nationell finansiering av de fem aktiva EDIH med SoE beräknas till 92,4 miljoner kronor för år 2025 och lika mycket år 2026.

4.1.2 Framtida finanseringsbehov för EDIHer

Den nuvarande EDIH-finansieringen från DIGITAL kommer att förnyas genom nya utlysningar under år 2025, så att EDIH:erna ska kunna fortsätta sin verksamhet 2026 och framåt. De svenska EDIH:er som i dagsläget har DIGITAL-finansiering, har också femtioprocentig medfinansiering främst genom ERUF. ERUF-finansieringen sträcker sig till och med slutet av första fasen av DIGITAL-finansieringen 2025.

Det finns en stor osäkerhet i om ERUF-medfinansieringen kommer kunna förnyas 2026 och framåt, eftersom ERUF är regionala program och beslut om fördelning tas utifrån regionala prioriteringar. Enbart om EDIH och SoE ses som en regional prioritering kommer medel tillföras från dessa program. Risken att de inte ses som en regional prioritering är särskilt stor om EDIH:n geografiskt täcker ett större område än ifrågavarande regionens territorium. Alla svenska EDIH:er är uppbyggda med partnerskap där det finns flera olika aktörer med stor geografisk spridning.

ERUF-medfinansieringen har också visat sig dåligt fungerande för EDIH:erna på grund av olika löptid relativt DIGITALS finansiering och Tillväxtverkets regionala anslag. ERUF-projekt löper vanligtvis under en längre tidsperiod vilket kan ställa till problem särskilt i de fall då de ska kombineras med Tillväxtverkets regionala anslag med kortare löptid.

Vidare är statsstödsregler en utmaning för EDIH:er med kombinerade finansieringskällor: Inga medel från ERUF eller det regionala anslaget får stanna i EDIH:n utan måste gå vidare till målgruppen för EDIH:ns verksamhet, främst små- och medelstora företag. Om EDIH:n vid redovisning av ERUF eller det regionala anslaget inte kan visa på att medlen gått vidare till målgruppen, blir EDIH:n återbetalningsskyldig av stödet. Risken för att en sådan situation uppstår är särskilt stor vid ettåriga medfinansieringsbidrag från regionala anslag, i det fall att den årliga finansieringen uteblir och EDIH:ns planerade aktiviteter inte kan genomföras.

Avslutningsvis varierar tillgängliga medel stort mellan regionala ERUF-program. Vissa regioners budgetar riskeras att ätas upp enbart av medfinansieringen av en EDIH eller SoE vilket tränger ut andra prioriteringar.

En framtida finansieringslösning på ovannämnda utmaningar skulle vara att istället för regionala medel reservera nationell medfinansiering av EDIH:er för åren 2026–2028 och för SoE för åren 2024–2028. Medfinansieringsbehovet för att ersätta det regionala tillskottet uppskattas till 41 miljoner kronor per år.

5 Prio 3: Projekt där nationell medfinansiering är oundviklig

Utöver de två partnerskapsprogrammen finns det utlysningar inom andra målområden i DIGITAL i vilka det krävs nationell medfinansiering för att svenska aktörer ska kunna uppfylla formella krav för deltagande. Sådana utlysningar som kräver medfinansiering på grund av redan gjorda svenska åtaganden är europeiska AI-testbäddar och Sveriges nationella samordningscenter för forskning och innovation inom cybersäkerhet.

5.1.1 Europeiska AI-testbäddar

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Näringslivets nyttjande av AI
Sveriges uppfyllnad av målet: 13,9 %
Totalt medfinansieringsbehov 2025: 19,4 miljoner kronor
Varav beslutad finansiering: 0 kr **Varav behov av tillskott:** 19,4 mkr
Nuvarande medfinansieringskälla: Anslaget 2:4
Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja
Prognos 2026 och framåt: 2026–2027: minst 19,4 mkr per år

Europeiska AI-testbäddar (AI TEF) är specialiserade storskaliga referensplatser öppna för alla teknikleverantörer i Europa. AI TEF stödjer AI-utvecklare att effektivt föra pålitlig AI ut på marknaden och underlätta införande i Europa. Syftet är att testa och experimentera i verkliga miljöer i stor skala med AI-lösningar, inklusive mjuk- och hårdvara samt tjänster. AI TEF:er kan också bidra till genomförandet av EU-förordningen om artificiell intelligens genom att stödja regulatoriska sandlådor för övervakat testande och experimenterande i samarbete med behöriga nationella myndigheter.

Deltagande i utlysningar och projekt för AI TEF är av EU-kommissionen utformat på ett sådant sätt att statlig medfinansiering i praktiken är obligatorisk. Staten förväntas inom AI TEF-utlysningarna utfärda så kallade *letters of commitment* om 50-procentig medfinansiering till de svenska aktörer som deltar. Vinnova har å Sveriges vägnar utfärdat denna medfinansiering till svenskt deltagande i AI TEF-projekt som startat upp under 2022.

För att kunna uppfylla Sveriges åtagande i de aktuella AI TEF-projekten finns det ett medfinansieringsbehov under 2025 som uppgår till 19,4 miljoner kronor. Dessa AI TEF finns inom **hälsa, jordbruk och smarta städer**.

En ny utlysning av AI TEF förväntas ta plats under 2025, men projekt från den utlysningen förväntas starta först sent 2025 eller i början av 2026, och därmed infaller dessa eventuella medfinansieringsbehov inte förrän 2026.

5.1.2 Nationellt samordningscenter för forskning och innovation inom cybersäkerhet

Syfte i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Förbättra resiliensen mot cyberattacker, bidra till ökad riskmedvetenhet och kunskap om cybersäkerhetsprocesser samt öka offentliga och privata organisationers insatser för att uppnå åtminstone grundläggande nivåer av cybersäkerhet.

Sveriges uppfyllnad av målet: Ej tillämplbart

Totalt medfinansieringsbehov 2025: 10,9 miljoner kronor

Varav beslutad finansiering: 6,2 mkr **Varav behov av tillskott:** 4,7 mkr

Nuvarande medfinansieringskälla: MSB:s anslag, samt anslaget 2:4

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Nej

Prognos 2026 och framåt: 2026 19,5 miljoner kronor

Sveriges nationella samordningscenter för forskning och innovation inom cybersäkerhet (NCC-SE) främjar samarbete mellan svenska forskningsinstitut, företag och myndigheter för forskning och utveckling av cybersäkerhetslösningar. NCC-SE knyter kontakt mellan svenska och europeiska forskare och företag, samt underlättar för svenska aktörer att svara på europeiska forsknings- och innovationsutlysningar. NCC-SE samverkar med EU:s kompetenscenter för cybersäkerhet (ECCC) och ingår i nätverket av europeiska NCC:er, bestående av ett center från varje medlemsstat. NCC-SE koordinerar den svenska kompetensgemenskapen inom cybersäkerhet, Cybernoden, genom ett samarbete med RISE. NCC:erna syftar till att stärka unionens förmåga och konkurrenskraft inom cybersäkerhet.

Enligt budgetpropositionen 2025 finansieras NCC-SE av staten till en årlig summa av 15 miljoner kronor för utveckling av NCC-SE:s verksamhet och för stöd till Cybernodens verksamhet. NCC-SE ansöker därutöver under hösten 2024 om EU-medel för centrets verksamhet och för så kallat financial support to third parties (FSTP), ett EU-bidrag att nyttjas för beredskapsstöd och ömsesidigt stöd. NCC-SE vill med hjälp av detta bidrag ta fram och genomföra utlysningar för kapacitetsutveckling inom cybersäkerhet riktad till bland annat svenska små- och medelstora företag och på så sätt vidarefördela EU-bidraget. Utlysningarna behöver medfinansieras, så att svenska staten möter upp med lika mycket som EU. Under 2025 kommer NCC-SE att avsluta ett pågående utlysningssprojekt inom ramen för FSTP på totalt 23 miljoner kronor och har under 2025 ett medfinansieringsbehov på ca 4,7 miljoner kronor för detta.

6 Prio 4 till 12: Övriga medfinansieringsbehov i pågående projekt och aktuella utlysningar

Med undantag för de specialfall som EuroHPC, Chips JU, EDIH, AI TEF och NCC-SE utgör inom DIGITAL, är medfinansieringsförväntningarna i övriga utlysningar i DIGITAL mer flexibla. Trots att det i övriga utlysningar i DIGITAL saknas krav på offentlig medfinansiering, så finns det både behov av och förväntningar på statlig medfinansiering.

Inom dessa övriga utlysningar och projekt har svenska staten möjlighet att välja om den går in med medfinansiering. I detta sammanhang kan denna rapport bidra med att förtydliga vilka vägval som finns att göra angående medfinansieringen och hur den kan prioriteras i linje med att medfinansiera Sveriges uppfyllnad av EU:s digitala mål.

Under 2025 finns det medfinansieringsbehov i projekt som startat 2022, 2023 eller 2024, men vars projekttid sträcker över 2025 och i många fall längre än så. Dessutom kommer det finnas medfinansieringsbehov under 2025 i projekt som ingår i utlysningar från 2024, men vars utfall inte är kända i skrivande stund.

6.1.1 Prio 4: Fortsatt nationell medfinansiering i projekt där den redan påbörjats

Utöver AI TEF-projekten (se 5.1.1) har Vinnova genom anslag 2:4 i 2024 års budget finansierat ett antal DIGITAL-projekt med svenskt deltagande. De flesta av dessa projekt fortsätter under 2025 och i många fall fram till och med 2027. Dessa projekt finns inom flertalet tematiska områden: cybersäkerhet, artificiell intelligens, datadelning inklusive hälsodata, e-identitet, avancerade digitala färdigheter och digitala offentliga tjänster.

Som finansiär bör staten sträva efter långsiktighet i sina åtaganden, och därför är det viktigt att dessa projekt i rimlig utsträckning beviljas fortsatt nationell medfinansiering under de år som projekten pågår. Detta har inte varit möjligt tidigare på grund av budgettekniska orsaker, men i statens budgetproposition 2025 finns ett så kallat beställningsbemyndigande som möjliggör fleråriga medfinansieringsåtaganden.

6.1.2 Prio 5: Europeiska samverkansprojekt där svensk aktör är koordinator

Motiv varför projekt med svensk aktör som koordinator bör prioriteras anges i kapitel 2.1.1. Syftet är att premiera koordinatorsrollen i breda samverkansprojekt med flertalet europeiska samarbetspartners. I skrivande stund finns enbart två sådana projekt, ett inom digitala plånböcker och ett inom VR/AR¹¹-infrastrukturer för smarta städer.

DIGITAL-projekt med enbart svenska deltagare räknas inte med i denna prioritering.

6.1.3 Prio 6: Stärkt cybersäkerhet

Syfte i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Förbättra resiliensen mot cyberattacker, bidra till ökad riskmedvetenhet och kunskap om cybersäkerhetsprocesser samt öka offentliga och privata organisationers insatser för att uppnå åtminstone grundläggande nivåer av cybersäkerhet.

Sveriges uppfyllnad av målet: Ej tillämplbart

Nuvarande medfinansieringskälla: Egna medel eller annan finansiering

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Enbart ifall anslag till MSB inte tillämplbart

Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

Utöver den oundvikliga medfinansieringen för cybersäkerhetsåtgärder i DIGITAL (se kapitel 5.1.2), finns det under 2025 ytterligare medfinansieringsbehov. Dessa är för projekt inom:

- Säker 5G infrastruktur
- Marknadsintroduktion av innovativa cybersäkerhetslösningar från små och medelstora företag
- Stöd för genomförande av EU-lagstiftning om cybersäkerhet och nationella cybersäkerhetsstrategier

6.1.4 Prio 7: Näringslivets nyttjande av AI

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Näringslivets nyttjande av AI

Sveriges uppfyllnad av målet: 13,9 %

Nuvarande medfinansieringskälla: Ej tillämplbar

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja

Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

¹¹ VR = virtuell verklighet, AR = förstärkt verklighet

Utöver AI TEF (se kapitel 5.1.1) förekommer det under 2025 svenskt deltagande med medfinansieringsbehov i ett projekt för att skapa en **europaisk stor grundmodell för språk**. Den utformas med öppen källkod som en infrastruktur som kan användas offentliga eller privata organisationer, särskilt små- och medelstora företag.

6.1.5 Prio 8: Europeiska hälsodataområdet

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Tillgång till e-hälsojournaler, Näringslivets nyttjande av stordata
Sveriges uppfyllnad av målet: 77,9 % respektive 46,7 %
Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag 2:4 eller annan finansiering
Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja, i den mån anslag till E-hälsomyndigheten inte är tillämpliga
Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

Medfinansieringsbehoven för att främja e-hälsa framträder tydligast i olika projekt som relaterar till uppbyggnaden av Europeiska hälsodataområdet (EHDS). Det finns bekräftade svenska medfinansieringsbehov under 2025 inom fem projekt som bidrar till EHDS. Till detta tillkommer att en av EDIH:erna (se kapitel 4) har fokus hälsodata, och ett av projekten med bäring på digital kompetens (se kapitel 6.1.8) har fokus AI och hälsa.

6.1.6 Prio 9: Näringslivets nyttjande av stordata

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Näringslivets nyttjande av stordata
Sveriges uppfyllnad av målet: 77,9 % respektive 46,7 %
Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag 2:4 eller annan finansiering
Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja
Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

De viktigaste satsningarna inom DIGITAL som har bäring på näringslivets nyttjande av stordata, är den pågående uppbyggnaden av **gemensamma europeiska dataområden** (data spaces) samt **digitala produktpass**. Europeiska dataområden har jämte dataförvaltningsförordningen och dataförordningen en central roll i den europeiska datastrategin. Med hjälp av dataområdena ska interoperabla data av god kvalitet göras bättre tillgängliga inom och mellan branscher, för ideella/altruistiska ändamål, i vinstsyfte eller bådadera, i enlighet med EU:s förordningar.

Dataområden skapar förutsättningar för en marknad bland olika deltagare som är intresserade av att samarbeta genom att dela och utbyta data. Ett dataområde är en infrastruktur som möjliggör datatransaktioner mellan olika dataparter baserat på ett styrningsramverk. Till exempel kan industriella dataområden stödja olika nivåer av pålitlig och säker delning och handel med kommersiella dataresurser, inklusive automatiserade och robusta kontroller för juridisk efterlevnad och ersättning.

Dataområdena är en "mjuk" datainfrastruktur som utvecklas, med fokus på juridisk, organisatorisk, semantisk och teknisk interoperabilitet. Så som privata aktörer inte bygger infrastruktur på förlust inom andra områden, kan inte heller It-bolag förväntas bygga datainfrastruktur till underpris. Generellt är uppbyggnaden av dataområdena av utforskande

karaktär, och involverar även universitet och forskningsinstitut. En hög nivå av offentlig medfinansiering ter sig av dessa skäl som motiverad.

Utöver projekt som syftar till uppbyggnaden av det **Europeiska hälsodataområdet** (se kapitel 6.1.5), finns det bekräftade svenska medfinansieringsbehov under 2025 inom projekt för uppbyggnad av dataområden för **mobilitet och logistik, jordbruk, turism, energi, gröna given** samt **digitala produktpass**. Dessutom tillkommer projektet för **VR/AR-infrastruktur för smarta städer och samhällen** som även är omnämnt i kapitel 6.1.2.

6.1.7 Prio 10: E-identitet

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Tillgång till eID

Sveriges uppfyllnad av målet: 71 %

Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag 2:4 eller annan finansiering

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja

Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

Den uppdaterade förordningen om europeisk e-identitet förutser skapandet av plånboken för den europeiska digitala identiteten (EUDI). **EUDI-plånboken** kommer att revolutionera hur medborgare och företag kan identifiera sig digitalt när de får tillgång till offentliga och privata tjänster i hela Europa genom att använda sin smarttelefon på ett säkert och bekvämt sätt. Det kommer att göra det möjligt för medborgarna att kontrollera sina personuppgifter som lagras i plånboken. Plånboken kommer också att utrustas med mekanismer för att minimera de data som delas för att få tillgång till tjänster.

6.1.8 Prio 11: Digital kompetens

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: En befolkning med digitala färdigheter och en högkvalificerad digital yrkeskår

Sveriges uppfyllnad av målet: 87 % respektive 83 %

Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag 2:4 eller annan finansiering

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja

Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

DIGITAL tillhandahåller strategisk finansiering för att svara på bristen på digitala experter i Europa. Finansieringen förverkligas genom utlysningar med två olika inriktningar. Det handlar om satsningar på specialiserade europeiska utbildningsprogram inom nyckelområden för digital teknik såsom artificiell intelligens, blockkedjeteknik, robotik, kvantteknik och högpresterande datorsystem, tillhandahållna av nätverk av högre utbildningsinstitutioner, forskningscentra och företag. Dessutom satsningar på kortfristiga utbildningskurser, anpassade efter företagens behov, med särskilt fokus på små och medelstora företag i Europa, samt arbetssökande och medborgare som vill omskola sig.

Safer Internet Centres och **European Digital Media Observatory** är två väletablerade EU-satsningar med nationell förankring som bidrar till allmänhetens digitala kompetens. Dessa kan ses som permanenta strukturer som har löpande medfinansieringsbehov 2025 och framåt.

6.1.9 Prio 12: Digitalisering av offentliga tjänster

Mål i Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030: Tillhandahållande av viktiga offentliga tjänster online

Sveriges uppfyllnad av målet: 96 % (företag) och 93 % (medborgare)

Nuvarande medfinansieringskälla: Anslag 2:4

Bedömning om aktuellt för anslaget 2:4: Ja

Prognos 2025 och framåt: Prognos finns i kapitel 7

Utöver projekten med svenskt deltagande som bygger upp det europeiska hälsodataområdet (se kapitel 6.1.1) och europeiska digitala plånböcker (se kapitel 6.1.7) finns det medfinansieringsbehov för svenskt deltagande i den europeiska inkubatorn för *government technologies* (govtech).

7 Prognos av behov av medfinansiering

Inom satsningarna på EuroHPC, Chips JU, NCC-SE, AI TEF och EDIH går behoven av medfinansiering att förutse med relativt god säkerhet för de kommande åren, givet att ramarna för det svenska deltagandet är kända. Däremot bygger svenskt deltagande i övriga DIGITAL-projekt på en *bottom-up* utlysningprocess, och det går inte med säkerhet att förutse hur stort det svenska deltagandet blir. För att kunna göra en heltäckande prognos har en extrapolering av de svenska medfinansieringsbehoven gjorts, med de kända utfallen av medfinansieringsbehoven 2022, 2023 och 2024 samt DIGITAL-programmets årliga budget som utgångspunkt.

7.1.1 Prognos för 2025

Prognosen för samtliga medfinansieringsbehov 2025 är cirka 475 miljoner kronor. Hur dessa fördelar sig mellan olika satsningar i DIGITAL redogörs i tabell 1. Cirka 243 miljoner kronor av dessa är medfinansiering som är av karaktären oundviklig nationell medfinansiering, enligt vad som presenterats i kapitlen 3, 4 och 5.

Tabell 1 Prognos medfinansieringsbehov 2025, miljoner kronor

	Medfinansieringsbehov 2025	Aktuellt för anslag 2:4
EuroHPC JU	108	Nej
Chips JU	75	Nej
EDIH	41	Nej
EDIH SoE	92	Nej
AI TEF	19	Ja
NCC-SE	11	Kanske
Fortsatt medfinansiering i påbörjade projekt	8	Ja
Övriga behov¹²	121	Ja
Totalt	475	
varav aktuellt för 2:4	159	

Den del av medfinansieringsbehoven 2024 som inte är oundviklig inkluderar 92 miljoner kronor för fullfinansiering av EDIH *Seal of Excellence*, 8 miljoner för fortsatt nationell medfinansiering i

¹² Projekt inom stärkt cybersäkerhet, näringslivets nyttjande av AI, europeiska hälsodataområdet, näringslivets nyttjande av stordata, e-identitet, digital kompetens, och digitalisering av offentliga tjänster.

projekt där den redan påbörjats, samt 121 miljoner kronor för medfinansiering av deltagande i projekt inom stärkt cybersäkerhet, näringslivets nyttjande av AI, europeiska hälsodataområdet, näringslivets nyttjande av stordata, e-identitet, digital kompetens, och digitalisering av offentliga tjänster. Dessa siffror bygger på antagandet om en full statlig medfinansiering, där det inte förekommer någon egen finansiering av de deltagande aktörerna och heller inga andra inkomstkällor i projekten. Det är i vissa fall omotiverat med full statlig medfinansiering, då det i vissa projekt kan finnas möjlighet till avgiftsfinansiering och i andra kan det vara motiverat att aktörerna själva går in med egen finansiering.

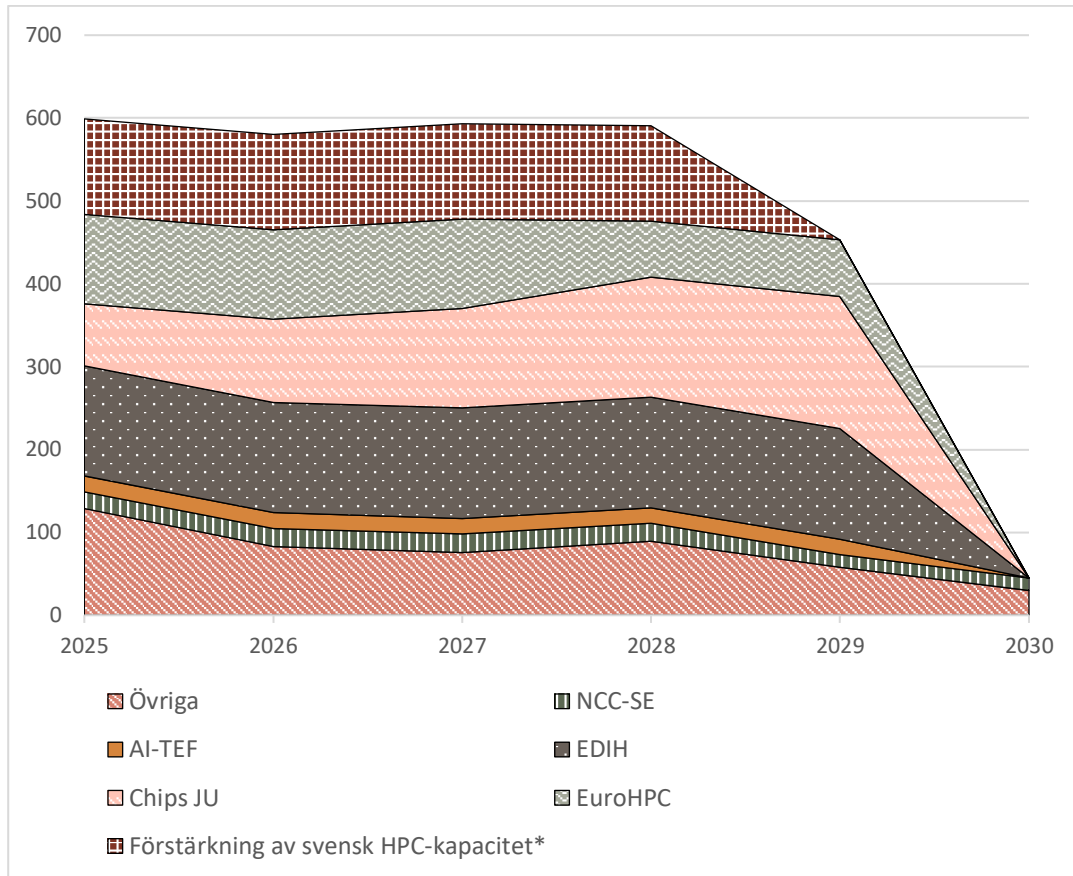
Behovet av medfinansiering inom AI TEF, fortsatt nationell medfinansiering i projekt där den redan påbörjats och kategorin övriga projekt i Tabell 1 bör jämföras med den nationella medfinansiering som är avsatt i statens budgetproposition 2025, det vill säga 40 miljoner kronor. Cirka 19 miljoner av dessa 40 miljoner kronor kommer att behöva nyttjas för AI TEF och 8 miljoner till fortsatt nationell medfinansiering i övriga projekt där den redan är påbörjad. Då finns det kvar dryga tio miljoner från anslag 2:4 att nyttja till andra behov, vilka uppskattas uppgå till 121 miljoner kronor.

Enbart 27 % av medfinansieringsbehovet kommer alltså kunna uppfyllas med hjälp av den i dagsläget föreslagna nationella medfinansieringen genom anslag 2:4. Detta kan jämföras med Nederländerna som enligt uppgift har en liknande nationell medfinansiering på cirka 870 miljoner kronor (75 miljoner euro) över de sju år som DIGITAL-programmet pågår (2021–2027). Omvandlat till att beakta skillnaderna i befolkningens mängd, skulle detta motsvara en nationell medfinansieringsnivå på cirka 73 miljoner kronor per år för Sverige.

7.1.2 Prognos 2025–2030

Medfinansieringsbehoven i DIGITAL väntas nå sin kulmen under 2025 och vara på en fortsatt hög nivå fram till 2028, se **Figur 3 Prognos medfinansieringsbehov i DIGITAL 2025–2030, miljoner kronor** Figur 3. Från 2028 och framåt väntas medfinansieringsbehoven sakta klinga av, eftersom det inte tillkommer nya utlysningar efter 2027 då DIGITALs programperiod avslutas. Däremot kommer det att finnas DIGITAL-finansierade projekt som fortsätter att löpa åtminstone till och med 2030, och eventuellt ända till 2032.

I prognosen ingår från 2025 och framåt en förstärkning av svensk HPC-kapacitet på 115 miljoner kronor per år. Denna kapacitetsförstärkning skulle enbart delvis gå till medfinansiering av DIGITAL-finansierade EuroHPC-projekt.

Figur 3 Prognos medfinansieringsbehov i DIGITAL 2025–2030, miljoner kronor¹³

¹³ * Förstärkning av svensk HPC-kapacitet innebär mer än enbart medfinansiering till DIGITAL-finansierade EuroHPC-projekt

8 Plan för hantering av medfinansieringsmedlen

Givet att anslaget 2:4 som föreslås i budgetpropositionen 2025 godkänns ämnar Vinnova hantera den nationella medfinansieringen enligt följande:

Under vårterminen 2025 informerar Vinnova de projekt med svenskt deltagande som beviljats (eller är i process för att beviljas) i DIGITAL om möjligheten att söka nationell medfinansiering. Detta avgränsas till projekt som faller inom ramen för de prioriteringar i denna rapport som bedömts som aktuella för medfinansiering genom anslaget 2:4.

Vinnova bedömer inkomna ansökningar enligt sina vanliga rutiner och formalia. Givet att projekten uppfyller Vinnovas formella krav ämnar Vinnova respektera den prioriteringsordning som anges i denna rapport.

I övrigt hanterar Vinnova förvaltningen och uppföljningen av den beviljade medfinansieringen enligt det som meddelas närmare till bidragsmottagarna.

Utfallet av den nationella medfinansieringen rapporteras i såväl Vinnovas vanliga ekonomirapportering, som av Digg i den årliga rapporten om Sveriges deltagande i DIGITAL.

8.1 Förslag om revision av rapporteringsdatum i regeringsuppdraget

Denna rapport utgör en del i hanteringen av den nationella medfinansieringen. Den utgör en av två rapporter som Digg ska leverera årligen till Regeringskansliet i det aktuella regeringsuppdraget. Den andra rapporten som ska levereras i mars årligen är en årsrapport om progress i regeringsuppdraget och om statistik för Sveriges deltagande i DIGITAL. Digg har tidigare föreslagit till regeringen att regeringsuppdraget ska revideras till den del att dessa två rapporter har samma leveransdatum i mars. Detta förslag är fortfarande aktuellt.

Digg ser inga uppenbara orsaker varför denna prioriteringsrapport behöver levereras i oktober, däremot skulle leverans av rapporten i mars kunna ge fördelar i och med att det matchar bättre med regeringens budgetplaneringsprocesser. Dessutom skulle Regeringskansliet på detta sätt kunna minska den administrativa bördan för myndigheterna i regeringsuppdraget, i och med att rapportskrivandet och tillhörande beslutsprocesser skulle kunna koncentreras till färre månader.

Förkortningar

AI = artificiell intelligens

AI TEF = europeiska AI-testbäddar, *AI Testing and Experimentation Facilities*

Anslag 2:4 = Anslaget 2:4 Informationsteknik och telekommunikation i statens budgetproposition

Chips JU = europeiska partnerskapsprogrammet för halvledare

DIGITAL = Programmet för ett digitalt Europa, *Digital Europe Programme*

EDIH = europeiska digitala innovationshubbar

eIDAS = EU-förordningen om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner

ERUF = Europeiska regionala utvecklingsfonden

EUDI = europeisk digital identitetsplånbok

EuroHPC JU = europeiska partnerskapsprogrammet för högpresterande datorsystem

HPC = högpresterande datorsystem, *high-performance computing*

JU = gemensamt företag, *joint undertaking*

MSB = Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

NCC = Nationella samordningscentrum, *National Coordination Centres*

NCC-SE = Nationellt samordningscenter för forskning och innovation inom cybersäkerhet

SoE = spetskompetensstämpel, *Seal of Excellence*